

WACC
communication for all

Rodna zastupljenost i predstavljanje u medijima u Bosni i Hercegovini

Udruženje "Novi put"

- Novi Put Mostar Bosna i Hercegovina
- Udruženje Novi put Mostar
- www.noviputbih.org
- Linija za pomoć 060 318 77 80

ANALIZA

najčitanijih i najuticajnijih štampanih i elektronskih medija o zastupljenosti i položaju žena u medijima u Bosni i Hercegovini

Analiza je urađena u okviru projekta pod nazivom „Rodna zastupljenost i predstavljanje u medijima u BiH“ uz podršku WACC-a (Svjetska organizacija kršćanskih komunikacija (World Association of Christian Communications).

Predmet analize po osnovu izvještaja u sljedećim medijima:

Štampani mediji: Dnevni avaz, Večernji list, Dnevni list, Nezavisne novine i Oslobođenje

Elektronski mediji: Avaz.ba, Klix.ba, Vijesti.ba, Bljesak.info, ba.n1info.com, balkans.aljazeera.net

Perioda analize:

Od 01.06.2019. godine do 31.07.2019. godine

Kolika je uloga medija u oblikovanju društvene percepcije i zastupljenosti žena u medijima uopće, koliko uredničke politike u medijima doprinose rušenju uvriježenih, patrijarhalnih stavova, ideologija? Koliko načini prenosa informacija, kreiranja medijskih poruka, novinarski prilozi, te tako i formiranje javnog mnijenja utječu na poboljšanje položaja i utjecaja žena, pitanja su koja imaju samo jedan odgovor: S obzirom na snagu i prisutnost medija, ali i društvenih platformi – uloga medija je jedna od najznačajnijih jer svojim utjecajem i posvećenošću ovoj temi kreiraju društvenu svijest, umanjuju predrasude i utiru put boljem društvu.

Glavni fokus ovog istraživanja je bio na predstavljanje žena u vijestima o miru i sigurnosti, ekonomiji i nasilju, međutim obrađene su i druge vijesti koje se bave pitanjima bitnim za društvo i BiH a u kojima se pominju žene.

Sveukupna zastupljenost žena u vijestima

Od 01.06.2019. godine do 31.07.2019. godine obrađeno je **1.700 vijesti (gdje su na bilo koji način zastupljene žene)** od ukupno objavljenih oko 10.000 u ciljanim, istraživanim medijima. Ove brojke pokazuju da je i dalje prisutnost muškaraca dominantna, odnosno, prisutnost žena u medijima-vijestima (u bilo kojem kontekstu) niska – tek 17%.

Žene po području fokusa

Od ovog broja, njih 1.000 (64,7%) odnose se na politiku i vlast, a od te brojke u 450 vijesti žene se, direktno ili nedirektno pojavljuju u nekom od konteksta i temama pomirenja; poznate osobe, medije i sport 400 (23,5), kriminal i nasilje 100 (5,8), a socijalna i pravna pitanja 155 (9,1%), na ekonomiju tek 45 (2,6%) i u njima su bile glavni izvori-likovi (biznismenke, pokretačice biznisa, vlasnice malih obrta itd.).

NAPOMENA: U medijima koji su bili fokus istraživanja vijesti o ekonomiji su podzastupljene.

Žena kao glavni/sporedni izvori

Od 1.700 obrađenih vijesti (gdje su na bilo koji način zastupljene žene) u 1.100 su glavni izvori – bile žene, dok u ostalih 600 su glavni izvori bili muškarci, a sporedni lik – žena, što znači da u ukupno objavljenih 10.000 vijesti 11% žene su glavni izvori (po bilo kojem tematskom parametru), a u ostalima nisu bile u fokusu priče.

Žene kao žrtve

Žene su prikazane kao neki od izravnih ili neizravnih primjera žrtve (civilne žrtve rata ili majka, baka, sestra itd. žrtve rata, žrtve nasilja u porodici i sl.) u 205 vijesti (12%), socijalno ugrožene žene, (siromaštvo) u 45 vijesti (2,65). U 7 vijesti žene su bile nasilnice.

Stručne komentatorice i porodični status

Kao stručne komentatorice pojavljuju se u 330 vijesti (19,4%) i to u pretežito na pitanjima zaštite okoliša, znanosti i politike, a 700 vijesti (41% od analiziranih) žene se povezuju s porodičnim statusom (supruga, majka, kćer...).

Reporteri - novinari

U nešto više od 1.500 (88,2%) od 1.700 obrađenih vijesti nije navedeno puno ime i prezime novinara. Najčešće su navedeni inicijali novinara/ke koji su uradili prilog pa nije moguće odrediti dob i spol novinara.

Fotografije žena u analiziranim vijestima

U 60% analiziranih vijesti prisutne su fotografije žena dok je u ostatku navedena ilustracija itd.

Žene u rušenju stereotipa

U 10% analiziranih vijesti žene se pojavljuju u kontekstu nekog vida rušenja uvriježenih stereotipa.

Osnovni podaci

Analiza već prije spomenutih, najrelevantnijih medija u BiH, pokazala je da se, u periodu od 01.06.2019. do 31.07.2019. po bilo kojem osnovu (kao subjekt, komentatorice, eksperti, biznismenke, sportašice, osobe iz svijeta show biznisa itd), u medijskim tekstovima/prilozima bile prisutne u 1.200 tekstova na internet portalima i 527 tekstova u, predmetnim, štampanim medijima te je tijekom ove analize ukupno analizirano više od 1.700 medijskih priloga u

kojima su, na bilo koji način, zastupljene žene te su rezultati iste potpuno kredibilni i relevantni.

Pojedini mediji, kao što je Al Jazeera (balkans.aljazeera.net) vrlo kvalitetno i tematski obrađuju priloge u kojima sudjeluju žene i nisu prisutni isključivo kao servis vijesti te se stiče dojam da nisu dovoljno otvoreni prema ženama. Međutim, razumljivo je da kvalitetnijim prilozima, kvalitetnjom obradom teme, kvantitet vijesti nadomešćuju kvalitetom.

Još jedan od zapažanja tijekom analize navedenih medija u periodu od dva mjeseca je da se rijeko autorima, novinarkama i novinarima može odrediti spol i dob – u većini slučajeva autori imaju samo inicijale, ili samo prezime primjerice u Dnevnom avazu i Večernjem listu BiH, a u pojedinim medijima kao što je Dnevni list često se događa da autor uopće nije potpisani. Međutim, tu praksi ne slijede N1 (ba.n1info.com) i AlJazeera , (balkans.aljazeera.net) koji navode autore priloga, izuzev u slučajevima kada se radi o agencijskoj, prenesenoj vijesti kada se navodi ime agencije.

Međutim, iako se radi o 1.700 novinarskih tekstova u kojima su zastupljene žene, prema broju objavljenih vijesti u predmetnim medijima, a u kojima nema prisustva žena je oko deset puta veći (!), što daje dovoljan razlog za mišljenje o nedovoljnoj zastupljenosti žena u vodećim medijima u BiH.

U ovoj analizi predstavljamo tipične slučajeve.

KRŠENJE LJUDSKIH PRAVA ŽENA/DJEVOJČICA

Iako prema izvještajima u medijima rijetkost, u BiH su prisutni slučajevi trgovine djevojčicama. O takvom slučaju piše Dnevni avaz, kada je jedan otac, Alija Alić, svoju maloljetnu kćer (15 godina) prodao, za 1.000 KM, a drugi, Mehmed Bosak, ju kupio za svog sina Sina Ismeta Bosaka. Akteri su prodaju djevojčice pravdali „romskom tradicijom“, a s čime se ne slažu i osuđuju i same žene Romkinje iz raznih udruženja žena Romkinja, pa tako i Indira Bajraktarević iz udruženja 'Bolja Budućnost' iz Tuzle koja je javno zatražila procesuiranje ovog slučaja.

crna hronika
Dnevni ekso, Zagreb, 8.000/Neven 2019.
STRAVA U DOBOJU Šokantan slučaj trgovine djetetom
Prodao maloljetnu kćerku za 1.000 KM
Alija Alić (51) te Mehmed i Ismet Bosak (47) osumnjičeni za prodaju djeteta mladog od 15 godina • Djevojčica prisilno udala i seksualno zlostavljana

Uprava za organizacije i teški kriminalistici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske podnijela je prijavu u Republikanskom tužilištu RS o tome da trojice Roma osumnjičene su za trgovinu djetetom i oblasti djeteta mladog od 15 godina.

Podnesene prijave
Prijava je podnesena primiv Aliji Alić (51) iz Dobova, kći je sagraditelja Mehmeda Bosaka (47) prodavnice djevojčice u Dobovu, koja nema ni 15 godina. Alić je kćerku prodala da bi stupala u vlasništvo zajednicu sa Mehmedom i Ismetom Ismetom Bosakom (47).

Uprava se žamerićeza oblasti djeteta mladog od 15 godina, jer je maloljetna

Indira Bajraktarević
Indira Bajraktarević, predsjednica Udruženja žena Romkinje 'Bolja budućnost' iz Tuzle, kaže da sposljeno podstavlja formalne organe u procesuiranju takvih slučajeva, navodeći da je u klasičnoj kristinu dječje i očevačan trafikingu.

Alija Bajramović, predsjednica Udruženja žena Romkinje 'Bolja budućnost' iz Tuzle, kaže da sposljeno podstavlja formalne organe u procesuiranju takvih slučajeva, navodeći da je u klasičnoj kristinu dječje i očevačan trafikingu.

- Podstavljam takve akte i predložim i zahtvalim sam MUP-u RS što se ulovljeni okidač s tim. To svakako treba zakonski kaznititi, ali i u osumnjičeni postolje kao primjer ostalima. Nije

Alžirac uhapšen zbog narkotika
Sarajevska policija u utorku je u 15 sati u ulici Bravadižiluk u centru Sarajeva uhapsili P. A. (19) iz Uljka zbog posjete u kojoj je u blizini ukazao na pojedinačno uzbuđivanje opojnih droga. O hapšenju je obavijestio dežurni tužilac. Policija dokumentira i kriveljne djele.

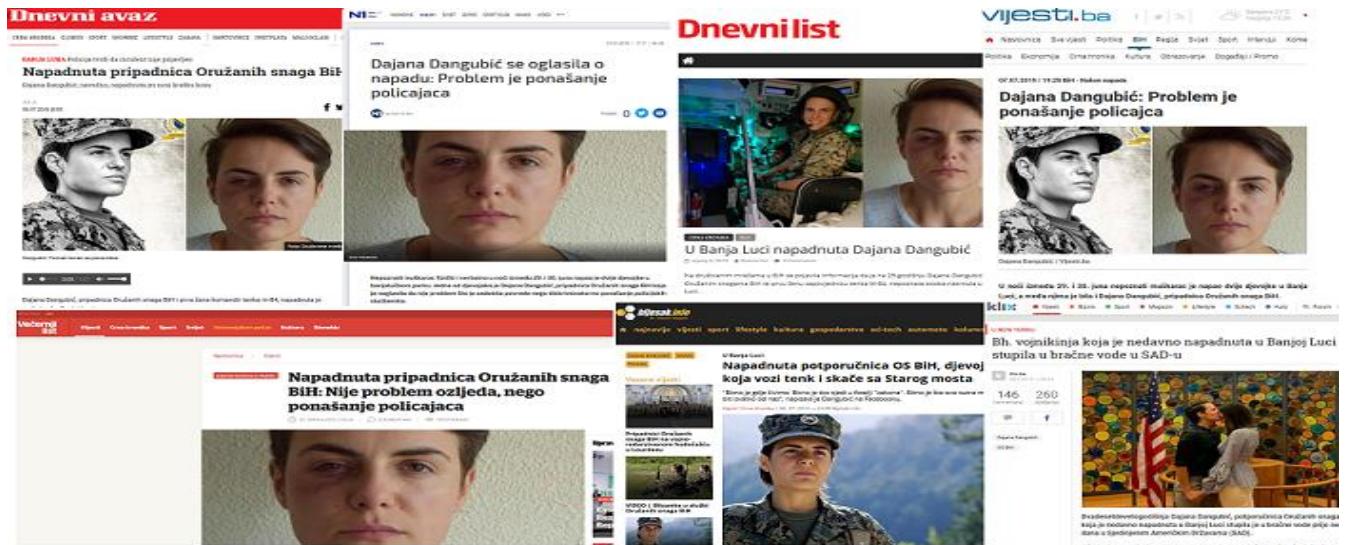
Okrupni sud u Istočnom Sarajevu
Napadačima određen pritvor

Identitet maloljetne djevojčice-žrtve trgovine ljudima je novinarski, profesionalno maksimalno zaštićen za javnost, iako se po imenu oca u lokalnoj zajednici isti vrlo lako može doznati. No, ovo je samo jedan primjer trgovine ženama/djevojčicama u BiH, a koji potvrđuje uvriježenost takvog tradicionalnog pravila, prvenstveno u romskoj populaciji i ruralnim krajevima u BiH kao i težak proces u rušenju naslijedenih, tradicionalnih stereotipa na štetu ženske populacije, što je neprihvatljivo u suvremenom, demokratskom svijetu. Međutim, mnogi ovakvi i slični slučajevi i dalje ostaju skriveni od javnosti, a kršenje prava žena i djevojčica se nastavlja.

NASILJE NAD ŽENAMA

Vijest o napadu u banjalučkom parku na Dajana Dangubić (vojnikinju Oružanih snaga BiH, potporučnicu, prvu ženu u BiH koja upravlja tenkom M-84, aktivisticu u borbi za prava žena i jednu od rijetkih žena koje su sa Starog mosta u Mostaru skočile u rijeku Neretvu, prenijeli su svi domaći i znatan dio svjetskih medija. Međutim, za informaciju o napadu javnost bi ostala uskraćena da tu informaciju nije prenio banjalučki kolumnist i publicist Dragan Bursać u jednoj od svojih kolumni. Ovaj slučaj egzaktan je primjer zataškavanja ovakvih slučajeva – sama žrtva napada, Dajana Dangubić o istom se vjerojatno ne bi ni upoznala javnost da mučno iskustvo nije bio razgovor s policijom nakon napada, odnosno, diskriminаторно ponašanje policijskih službenika, što je bio i povod njene rekacije preko društvene mreže Facebook. Kolumnist Bursać naveo je da je policija povod za napad donekle ublaživala jer Dajana Dangubić „nosi kratku kosu“. Napad su osudile brojna veleposlanstva i javnost, a nedugo nakon toga Dajana Dangubić u New Yorku je stupila u istospolni brak.

Ovaj slučaj otvorio je mnoga, nova pitanja o nivou demokracije, a napadnuta djevojka imala je veliku podršku u medijima i može se kazati da su mediji odigrali ključnu ulogu u animiranju podrške javnosti, ali i bili inicijator, svojevrsni pritisak, za profesionalnije, demokratskije postupanje policijsko-pravosudnih organa, sukladno ljudskim pravima i slobodama.

IME BEZ PREZIMENA – DISKRIMINACIJA PUTEM SPOLA

U pojedinim naslovima i tekstovima, kao na primjerima koje prilažemo (Dnevni avaz, Bljesak.info), prisutni su primjeri nazivanja visokopozicionirane, ženske osobe, u ovom slučaju predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović - imenom, bez prezimena.

Ovime se šalje poruka podčinjenosti, patronizirajuće familijarnosti, prema onima koje ne smatramo sebi ili drugima ravnim, kao prema bićima niže društvene važnosti, čije mišljenje bi, prema tome, trebalo biti manje važno ili omalovažavajuće. To je otvorena diskriminacija na osnovu spola, prisutna u javnom medijskom diskursu ne samo medija u BiH, već i ostalih medija u regiji. Ova razlika je tim više primjetnija u činjenici da se muškarci navode s punim imenom ili prezimenom, osim u izuzetnim slučajevima.

S obzirom na njihovu važnost, mediji imaju posebno veliku odgovornost u poštivanju nacionalnih i međunarodnih zakona i propisa koji reguliraju njihovu obavezu promovisanja vrijednosti ravnopravnosti spolova, uklanjanja stereotipa, seksizma i uvrjedljivih i ponižavajućih načina prezentacije žena i muškaraca u medijskim sadržajima, bez obzira na njihov društveni položaj.

The screenshot shows a news article from Dnevni avaz. The headline reads "Kolinda piše pismo: Hoće li Vučjak dodatno Hrvatsku". Below the headline is a photo of Kolinda Grabar-Kitarović. The text discusses her statement regarding migrants and the situation at the border. The page also features other news items and social media sharing options.

MIGRANTSKA KRIZA Novi kamen spoticanja

Kolinda piše pismo: Hoće li Vučjak dodatno Hrvatsku

04.07.2019 11:52

DODJEMLJENIĆ

Dodik poručio: Neću dozvoliti zatvaranje granica

Migranti izmješteni na Vučjak - humaniji uvjeti i bolja sigurnosna situacija

Postavljanje ograde na granici Hrvatske i BiH

Migrantska kriza

Kolinda protiv žice na granici s BiH gdje žive Hrvati

Grabar-Kitarović je stala u obranu hrvatskih policajaca koji su se našli na udaru kritika zbog odnosa prema migrantima.

Vijesti / Svijet | 04. 07. 2019. u 17:48 Bljesak.info

Foto: Bljesak.info / Hrvatska predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović

Predsjednica Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović odgovorila je grupi mještana bihaćkog naselja Zavalje koji su joj se požalili zbog toga što su migranti iz Bihaća izmješteni na Vučjak, koji se nalazi na području njihove mještane zajednice, saznaje „Dnevni avaz“. Pismo Grabar-Kitarović Bišćanima upućeno je putem Ministarstva vanjskih poslova, potvrđio je za naš list Igor Crnadak. Odgovor hrvatske predsjednice ide na adresu Bišćana Marijana Prša, Marka Veljača, Amre Selimović-Perišić i Stipe Prša.

Prethodno je naš list objavio da je hrvatska predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović u posjeti Bišćanima, ali nije imala mogućnost da se s njima pogovori. U posjeti su joj učestvovali i predstavnici hrvatske ambasade u Sarajevu, te predstavnici hrvatske ambasade u BiH.

Predsjednica Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović kazala je kako se protiv postavljanja žice na granicu s Bosnom i Hercegovinom "u knini žive Hrvati".

<https://www.bljesak.info>

PROMOVISANJE SEKSIZMA OD STRANE JAVNIH INSTUCIJA

Promovisanje stereotipa, seksizma i ponižavajućih načina prezentacije žena svjedoči slučaj Wiber tickera u Gradu Banja Luci, u institucijama lokalne zajednice, čija je Gradska uprava odabrala jedan takav kao službeni sticker u predstavljanju Grada Banja Luke na globalnoj Wiber aplikaciji, zasnovan na seksističkom mitu o sedam žena na jednog muškarca. To je izazvalo mnoge reakcije javnosti, posebno nakon što je ova tema dospjela u medije. Fondacija 'Udružene žene Banja Luka' zahtjeva uklanjanje stickera '7/1' i Gradska uprava je izvjestila da će „to razmotriti“.

Ovaj slučaj pokazuje visok nivo prisutnosti otvorenog seksizma i uvriježenih, standardnih stereotipa u bh. društvu ali i u službenim institucijama koji prihvaćaju i otvoreno promovišu ponižavajući način predstavljanja žena u društvu - ovaj put u Gradu Banja Luci.

Mediji su u ovom slučaju odigrali vrlo pozitivnu ulogu, profesionalno i kritički ispravno prenijeli informaciju nakon čega je reagirala javnost i nevladina udruženja.

The screenshot shows a news article from the website Klix.ba. The headline reads: "Grad Banja Luka predstavio Viber stikere, žene tvrde da ih jedan predstavlja na seksistički način". The article discusses the creation of a Viber sticker by the City of Banja Luka featuring seven women silhouettes and the text "Ovdje je 7/1". A smaller image of the sticker is shown. Below the main image, there is a quote from the article: "Jedna urbana legenda ušla je u zvaničnu promo kampanju grada Banjaluke i podigla veli prasrinu. Sedam djevojaka na jednog muškarca, priča je predstavljena kroz zvanične grac viber stikere, te je na noge je podigla aktivističke za prava Žena. Stikeri su kažu seksisti traže izvinjenje gradonačelnika Igo Radojičića, gradske uprave, te uklanjanje spornog iz ponude."

NEDOVOLJNA MEDIJSKA VIDLJIVOST ŽENA POLITIČARKI

Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u BiH je vrijeme posljednjeg popisa stanovništva u listopadu 2013. godine živjelo 3.531.159 osoba, od čega 1.798.889 žena i 1.732.270 muškaraca, odnosno 50,9% žena i 49,1% muškaraca, a istovremeno, primjerice, žene na kandidacijskim listama imaju učešće od 40%, što ne mora značiti da će u tom postotku imati i učešće u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti - dosadašnji postotci izabranih i imenovanih, odnosno, učešća žena u vlasti u BiH, na svim nivoima, kretali su se tek 15% do 23%. Prema rezultatima izbora iz 2014. godine, u zakonodavnim tijelima BiH, od 3.276 kandidata na izborima, njih svega 98 ukupno je izabrano u parlamente i skupštine, što je 18,2%, a što je ispod europskog prosjeka od 22% do 25%.

Na Općim izborima 2018. izabrano je 27% žena, što je 142 žene od ukupno 518 rezervisanih mesta za sve nivou zakonodavne vlasti, u medijima ih je prisutan samo mali dio - u predmetnoj analizi tek oko 10-ak!

Aktuelna predsjednica Republike Srpske Željka Cvijanović (SNSD), predsjedavajuća Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Borjana Krišto (HDZ BiH), ministrica finansija F BiH Jelka Miličević (HDZ BiH) i Edita Đapo ministrica okoliša i turizma (SBB BiH) najzastupljenije su bh. političarke u medijima, neke od njih povremeno su zastupljene kao ministrica obrane BiH Marina Pendeš, potpredsjednica FBiH Melika Mahmutbegović (SDA), ministrica za ljudska prava i izbjeglice BiH Semiha Borovac (SDA), zastupnica Dušanka Majkić (SNSD), bivša zastupnica SDS-a Aleksandra Pandurević, zastupnica Lana Prlić (SDP), dok je ostalih više od 100 - neprimjetno.

Primjetno je da pojedini mediji favoriziraju „svoje“ političke predstavnike, odnosno, daju im puno više prostora od ostalih političarki, primjerice kao Dnevni avaz – ministricu Editu Đapo (SBB BiH), Večernji list BiH - Borjanu Krišto (HDZ) i Željanu Zovko (HDZ) itd.

Međutim, zašto žene političarke ne žele biti medijski eksponirane te koja je uloga medija u tome, predmet je drugih analiza.

CRTA KNJIZICA GLOBOVI SPORT DNEVNIK LIFESTYLE ZARAVI | KUTOVICE PRETVJATA MAMOGLJE |

BANJA LUKA Podpredsjednica RS protiv politika proglašavanja

Cvijanović: Baš me briga za Pelješki most

Dala podršku izjavi predsjedavajućeg Predsjedništva Milorada Dodika

svrha bo
18.07.2019 22:40

Foto: APN

NEMA NI IMOVINE

Miličević o Aluminiju: Savjest mi je mirna, Vlada je radila iako je znala da neće biti rezultata

132 komentara

83 djeđenja

Aluminij

Jelka Miličević

Foto: R. D. / Klix.ba

Potpredsjednica Vlade Federacije BiH i ministrica finansija Jelka Miličević

N1 **KRISTO: BiH je u ozbiljnoj krizi**

Autore analize

Pročitati 0

Zakonodavna vlast na državnoj razini je u ozbiljnoj krizi, ali i funkcioniiranje čitave Bosne i

klix

■ Vijesti ■ Biznis ■ Sport ■ Magazin ■ Lifestyle ■ Slikech ■ Auto ■ Forum ■ Kritike

MINISTrica BOROVAC

Salakovac će se najvjerojatnije koristiti za prihvatanje porodica boraca povratnika iz Sirije

52 komentara

74 djeđenja

Semira Borovac

migranti

Ministarstvo za ljudska

prava i izbjeglice BiH

Izbjeglički centar

Salakovac

1/23

SENZACIONALIZAM

Srbijanski mediji objavili su, a Dnevni avaz kao jedan od najčitanijih medija u BiH (avaz.ba), prenjo informaciju - fotografiju žene žrtve koju je nožem usmratio bivši suprug na autobuskoj stanici - senzacionalističkog naslova '**Ovo je žena koju je ubio nožem suprug na prepunoj autobuskoj stanici**'. Objavljena je fotografija žrtve, dok je počinilac za javnost ostao neprimjetan.

Kome i zašto je ova vijest - fotografija žene žrtve uopće važna, je li ovakvo izvještavanje etičko, je li informacija uopće u interesu javnosti i što se željelo s njom postići i trpi li navedena žrtva i medijski teror na kojeg, nažalost, nikako ne može utjecati niti se obraniti?

Mediji ne bi trebali pribjegavati ovakvim praksama, pa makar se radilo i o informaciji drugo medija koja se prenosi. Visoki profesionalni kriteriji i novinarska etika mora biti vodilja u izvještavanju te će tako mediji koji pribjegavaju suprotnom biti sve češće u manjini i na marginama medijske scene.

Dnevni avaz NAJTIŽAŽNIJI I NA
PRINTANI I INTERNE

VIJESTI CRNA HRONIKA GLOBUS SPORT SHOWBIZ LIFESTYLE ZABAVA | SMRTOVNICE PRETPLATA MALI OGLASI | KRIŽALJKA AZRA EXPRES

SRBIJA Isplivali novi detalji ubistva u Pančevu

Ovo je žena koju je ubio nožem suprug na prepunoj autobuskoj stanici

Avaz.ba 12.07.2019 17:24 f t q

Nesretna Desanka D.

Foto: Alo

Najnovije

- 30 min Nakon stra
vršnjačkog
se i Nataša
- 58 min Nekuhani a
paradajza
- 59 min Sta hormon
roditeljima
beba
- 1 h Pjan proša
ubio čovjek
djevojčica t
povrijedena
- 1 h Za nekolik
2 miliona d
joj pakao
- 1 h Viktor Živo
djevojku

Srbijanski mediji objavili su fotografiju Desanke M. (60), koju je danas na autobuskoj stanici u Pančevu nožem ubio u leđa i stomak bivši suprug Petar M. (64).

MANIPULACIJA BRAČNIM I PORODIČNIM STATUSOM SA SNAŽNIM PRIZVUKOM RELIGIOZNOSTI

Mediji često za neku uspješnu ženu vežu njezin porodični i bračni status, ističu njezinu majčinsku ulogu, potenciraju njenu religioznost. Takav kontekst vrlo rijetko ili skoro nikako se ne pridaje nekom muškarcu. Takav pristup loše pridonosi osnaživanju i poboljšavanju položaja žena i njihovoj ravnopravnosti sa muškarcima i onemogućuje im ispoljavanje punog potencijala. Samo jedan u moru takvih primjera je i prilog Dnevnog avaza od 15.06.2019. godine o vrlo uspješnoj mladoj ženi Halimi Husić koja je prošla težak život od izbjeglice do doktoranta lingvistike na njemačkom sveučilištu. Međutim, prilog je snažno intoniran "familijarno-religioznom notom", navodi se da je ona "kćer imama, udana i majka troje djece. Nosi hidžab koji joj nimalo ne smeta, odlazi na hadž, a muž joj je magistar islamske". S druge strane, vrlo malo se govori o njenim znanstvenim i poslovnim postignućima kojih, vjerojatno, nije malo, ali su čitatelji ostali uskraćeni za tu informaciju. To je samo jedan od ovakvih sličnih primjera koje se potenciraju u medijima.

mozaik Dnevni avaz, ponedjeljak, 15. juli/srpanj 2019.

USPJESI Halima Husić čest je učesnik naučnih konferencija u svijetu

Od izbjeglice do doktoranta lingvistike na Rur univerzitetu

Husić: Ponosno korača putem nauke

U Bohumu prije pet godina magistrirala orijentalistiku i kompjutersku lingvistiku

Halima Husić iz Međimurja kod Kalesija imala je samo tri godine kad je počela agresiju na Bosnu i Hercegovinu. S roditeljima je stigla u izbjeglički kamp u Njemačkoj, gdje je do završetka osnovne škole promjenila tri grada i šest škola. Ustrajala je, ipak, u želji da se što više obrazuje.

Troje djece

Halimu danas dijeli samo nekoliko mjeseci od završetka doktorata iz opće lingvistike na čuvenom Rur univerzitetu u Bohumu, gdje je prije pet godina i magistrirala orijentalistiku i kompjutersku lingvistiku.

Kćerka je imama, uda-

Znanje, moral i ponašanje

Halima kaže da joj hidžab ne stoji na putu ostvarivanja ciljeva.

- Hidžab je dio mog privatnog identiteta, ali moja lična karta u društvu u kojem živim je nauka kojom se

ta je i majka troje djece. Nosi hidžab, koji joj nimalo ne smeta da ponosno korača putem nauke, kojoj je posvećena. Kao doktorant, čest je učesnik naučnih konferencija u svijetu, na kojima prezentira svoje naučne radove.

- Nakon osnovne škole u Njemačkoj, došla sam u BiH, gdje sam završila Gaži Husrev-begovu medre-

bavim, količina znanja koje imam, moj rad, moj moral i ponašanje. Nemam predražđenje prema ljudima koji drugače izgledaju, drugačije se nose, mole Bogu – dodaje Husić.

su, koja mi je dala dovoljno kvalitetne temelje da nastavim obrazovanje. Vratila sam se u Njemačku, završila dodiplomski studij, a potom magistrirala i sada, ako Bog da, za koji mjesec, nadamo se završetku svog doktorata na engleskom jeziku. Obrazovanje nije usavršilo opći pogled na život, odnos prema svemu što radim. Važno je imati

Odlazak autora velikih hitova

„Novi ispad evropske parlamentarke“

NOVI ISPAD EVROPSKE PARLAMENTARKE

"Ne dam na ustaški pokret"

ZAGREB - Članica Evropskog parlamenta iz Hrvatske Ruža Tomašić otkrila je za zagrebačke medije da simpatiše ustaše i ustaški pokret, kao i da je osamdesetih godina prošlog vijeka objavljivala i recitovala pjesme u slavu ustaškog vođe Ante Pavelića.

"Nikad ne bih dala protiv ustaškog pokreta do 1941. i ne odričem se običnih ustaša koji su se borili za Hrvatsku, ali koji nisu činili zločine. Zašto bih ih se odrekla", izjavila je Tomašićeva u razgovoru za "Novosti" iz Zagreba.

NE ODRIČEM SE OBIČNIH USTAŠA KOJI SU SE BORILI ZA SVOJ DOM, REKLA JE

Ona je dodala da ustaše treba odvojiti od onoga što se dešavalo u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj

"Tokom Drugog svjetskog rata, navodeći da je nakon dosta razgovora i čitanja knjiga shvatila da je "ustaški pokret bio odgovor na Šestojanuarsku diktaturu" kralja Aleksandra Karađorđevića. "Za vrijeme Drugog svjetskog rata dešavalo se puno zločina. Tokom te četiri godine NDH se odvajala od onoga što je predstavljao ustaški pokret. Apsolutno treba osuditi one koji su činili zločine na svim stranama, ali ne odričem se običnih ustaša koji su se borili za svoj dom", rekla je Tomašićeva. Govoreći o Anti Paveliću, ona je rekla da je on bio narcisoidan i da je puno stvari mogao drugaćije da uradi. (Agencije)

NEDOVOLJNO MEDIJSKI ZASTUPLJENE ŽENE U BIZNISU I IZNENAĐUJUĆE DOBRA ZASTUPLJENOST U SPORTU

Portal Vijesti.ba 10.07.2019., kao i mnogi drugi mediji, prenio je vijest i izjavu predsjednice Savjeta za žensko poduzetništva u okviru Područne privrede komore Banja Luka, Milene Vrhovac, koja je rekla da je "postotak žena koje sudjeluju u poduzetništvu Republike Srpske gotovo jednak europskom projektu, ali i da se ta stopa mora jačati, jer ih je još uvijek veliki broj nezaposlenih". "Sada je na ženama", kako je dodala, "da se umrežavaju i jačaju te traže veću institucionalnu podršku, ne samo za poduzetništvo žena, već uopće za tu oblast".

vijesti.ba

Naslovnica Sve vijesti Politika BiH Regija Svijet Sport Intervju Komentar

Politika Ekonomija Crna hronika Kultura Obrazovanje Događaji / Promo

10.07.2019 / 15:51 BiH - Sjednica Savjeta za žensko preduzetništvo

Žene nosioci posla u 30 posto od svih registrovanih preduzeća u RS

Foto: Fena / Vijesti.ba

Predsjednica Savjeta za žensko preduzetništva u okviru Područne privrede komore Banja Luka Milena Vrhovac rekla je danas da je postotak žena koje učestvuju u preduzetništvu RS gotovo jednak europskom projektu, ali i da se ta stopa mora jačati, jer ih je još uvijek veliki broj nezaposlenih.

Promocija Udruženja poslovnih žena – niti jedna žena na slici:

Kopanicino srijeda, 31. srpnja 2019.

Obilazak najistočnijeg dijela općine Orašje, Kopanice uviјek je posjet s posebnom dozom emocija jer to je posavsko mjesto preživjelo golgotu Domovinskoga rata, tijekom poplava ponovno su poeceli od nule, a nije ih zaobišlo ni nedavno veliko ulujno nevrijeme.

Ukoro će obilježiti i značajnu godišnjicu, 40 godina svoje župe, pa se užurbovaju pripremaju za veliku slavlje. Ovoga puta željeli smo obići u Kopanicama staru područnu školu u devastiranom stanju gdje vrijedno rade djelatnici Crvenoga križa Orašje. Uglavnom se radi o invalidnim osobama zaposlenim preko prug u Bosni i Hercegovini socijalnog poduzeća "Inkluziv" d.o.o. Orašje.

Staroj školi pokušavaju dati novo ruho, i ne samo to, već udahnuti život proizvodnim pogonom, za primjer ne samo Bosni i Hercegovini već i regiji.

Obnavljaju staru školu

Napravili su kratku stanku, tek da fotografijom zabilježimo njihovu radost što rade, a na umor i ne obraćaju pozornost jer obnavljaju prostore koji će biti namijenjeni za otok proizvodnje ljekovitog bilja.

Sve to nije mrtvo slovo na papiru jer je potpisani i sporazum za taj europski projekt.

Memorandum o suradnji potpisali su Alida Zupčević, predsjednica Udruge poslovnih žena u Bosni i Hercegovini, direktorica "Inkluziva" Katarina Orkić, direktor Srednje strukovne škole Ilijia Damjanović te uime načelnika općine Orašje Pero Baotić.

Potpisom se općina obvezala

EU projekt Proizvodnja ljekovitog bilja u Kopanicama i Posavini potvrđena potpisanim memorandum u Orašju

Nada Koturić

Udruga poslovnih žena BiH nabavlja opremu vrijednu 37.000 eura

Staroj školi pokušavaju dati novo ruho, i ne samo to, već udahnuti život proizvodnim

15 posto.
Udruga poslovnih žena Hercegovini nabaviti će opr projekat ukupne vrijednosti eura, od kojih će iznos od eura biti namijenjen za rešušnicu i destilator, dok ostali novac, točnije 12.000 utrošen na vrijeđnu laborat opremu.

Dio projekta je i nica taničkog vrta kod Omladinske doma u Orašju. Sakupljači niklog bilja također će imati uključiti se u projekt pre svojih sirovina koje bi se ovdje i preradivale u Kopanice.

U projektu tri države

Tri su države uključene u ovaj projekt, odnosno bosanskohercegovački Brod i Žadar iz Republike Hrvatske, uz Crnu Goru. Ovaj "Inkluzivom" dobio čast i biti dio te ljepe i pozitivne.

- Mi smo u obvezi do dana proizvesti finalni projekt, toj tvrtki mnogi bi mogli na svojim prihoda, a ponajprije s istočnog dijela naše opštine netko želi ići iz Posavine, njegova slobodna volja, njezina zajednica moramo stvoriti da oni koji žele ostati, to možemo i dajemo posao i život.

Cilj je u Kopanicama proizvodni pogon koji bi posavskom mjestu, koje nema trgovinu, pokrenuo ruzvoj - smatra Dražen Mikic, direktor Crvenoga križa.

Iz Inkluziva dodaju da Kopanica poslati poruku da dje može živjeti, raditi i živjeti.

Također, primjerice, i Bljesak.info od 04.07.2019. godine, donosi vijest o kampanji 'Žene su iste kao muškarci - samo manje vrijedne', projektom zapošljavanja mladih (YEP), uz podršku Vlade Švicarske i u suradnji sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH.

bljesak.info
bh. internet magazin

► najnovije vijesti sport lifestyle kultura gospodarstvo sci-tech automoto kolumna

#stereotip

ONA PRIČA PUNO

... JER JE PROFESORICA.

Žene su iste kao muškarci - samo manje vrijedne

KOVAČEVIĆ DR. JASNA
gospodarstvo / TV 04.07.2019. u 19:34 Bljesak.info / Bljesak.info

f 0 t 0 G 0 o 0

IMPAKT INNOVATION PROJECTS

YEP YOUTH EMPLOYMENT PROJECT

Projekat zapošljavanja mladih (YEP), uz podršku Vlade Švicarske, je tijekom 2018. godine kroz YEP Inkubator poslovnih ideja podržao osnivanje preko 120 biznisa u Bosni i Hercegovini od čega je 48% žena preduzetnica.

Al
Idi

Anketa o radnoj snazi 2018. otkriva tamnu stranu diskriminacije u kojoj su žene u nepovoljnijem položaju po svim parametrima, a ima ih nešto više od muškaraca u radnoj snazi (1.227.000). Od ukupnog broja žena koje čine radnu snagu njih 46% završava samo osnovnu školu i ne nastavljuju školovanje. Na ovom pokazatelju se gradi niz drugih činjenica sa dugoročnim posljedicama, poput činjenice da je od ukupnog broja zaposlenih u Bosni i Hercegovini (822.000) tek 37% žena (307.000) ili da 70% (841.000) radno sposobnih žena uopće ne traži posao.

S druge strane, prisutnost uspješnih žena-biznismenki, gospodarstvenica u medijima je loša, te bi svakako snažnija podrška medija doprinijela i snažnijem ekonomskom rastu i osnaživanju žena i njihovog napretka te je muškarac i dalje u centru ekonomskih zbivanja.

Među rijetkim primjerim prisutnosti žena u ekonomiji je i prilog Nezavisnih novina od 28.06. 2019. godine o Nataši Stanojević, direktorici Zdravstvene ustanove 'Moja apoteka' kao i, primjerice, prilog Dnevnog avaza od 05.06.2019. godine o Svetlani Vuković, prvoj ženi instrukturici vožnje u Bijeljini.

Nasuprot tome, jedine rubrike u medijima gdje su žene zastupljenije od muškaraca su 'Celebrity news', 'Ljepota' itd. što potvrđuje uvriježene stereotipe ne samo u domaćim već i u inozemnim medijima, ali i, što mnogima može biti začuđujuće, u rubrici 'Sport' i 'Kultura' to posebno u Nezavisnim novinama, Dnevnim novinama i Dnevnom avazu, što je vrlo pozitivno i ohrabrujuće za promociju sportašica i kulturnih djelatnica.

ZAKLJUČAK:

Prisutnost stereotipa, te predstavljanje žene i udio žene u medijima i dalje ima jako izraženu 'obiteljsku notu' te se mnoge od njih i dalje predstavljaju kao 'majke', 'supruge', 'biznismenke', 'političarke' itd. koje imaju 'podršku porodice' u onome što rade i čime se bave. Ovakva pitanja vrlo rijetko ili nikako se postavljaju muškarcima.

Prisutna je nota seksizma i omalovažavanja, što se može vidjeti i kada pojedini mediji hrvatsku predsjednicu Kolindu Grabar Kitarović nazivaju imenom, samo 'Kolinda', dok su rijetki primjeri da se nekog političara naziva samo imenom.

Iako je na Općim izborima 2018. izabrano 27% žena, što je 142 žene od ukupno 518 rezervisanih mjesta za sve nivoe zakonodavne vlasti, u medijima ih je prisutan samo mali dio - u predmetnoj analizi tek nešto više od 10-ak!!!

Mediji žene često koriste kao "ukras", ilustraciju, fotografiju potrebnu za temu, a da istovremeno žena uopće nema učešća u tekstu.

Neka od iskustava bh. medija je da preferiraju "svoje" političarke, dok ostale ili ignoriraju ili im daju vrlo malo svoga medijskog prostora.

Jedna od zanimljivosti ovog istraživanja je nemogućnost određivanja spola novinarke/novinara, autora priloga jer brojni prilozi ili nemaju potписанog autora, ili su navedeni inicijali imena i prezime, ili samo inicijali, ili uopće nema potписанog autora (!).

Također, i ženama kao akterima teksta najčešće nije navedena dob. Ta praksa je nešto rjeđa kada je riječ o sportašicama ili ženama aktericama u rubrici 'crna kronika' itd.

Žene se često nazivaju muškim rodom, kao naprimjer: pedijatar/pedijatrica, predsjednik/predsjednica, potparol/potparolka itd.

Pojedini mediji insistiraju na predstavljanju žena najčešće u ulogama majki ili u bilo kojem porodičnom kontekstu

Za pohvaliti je činjenica da pojedini štampani mediji imaju vrlo visoku zastupljenost žena sportašica, no istodobno vrlo lošu žena političarki itd.

Vrlo rijetko se žene spominju kao biznismenke, inovatorice, znanstvenice, liderice itd.

Neki od najutjecajnijih medija jako preferiraju predstavljanje žena (pa čak i djevojčica) u vrlo tradicionalnoj, možda i podčinjenoj ulozi, jako posvećenim religiji i religijskim običajima i tradicionalnom načinu oblaženja, prvenstveno porodici, što je i jedina njihova „referenca“ u predstavljanju u medijima.

Iz analiza činjenično pokazuje da su žene nominalno brojnije , ali u medijima neprimjetnije od muškaraca, s jakim prizvukom potenciranja uloge majke, supruge, vjernice. Iako žene u bh društvu općenito imaju vrlo značajnu ulogu, njihova uloga često se ne shvaća ozbiljno kao što je uloga muškarca na istim pozicijama.

Međutim, za razliku od istraživanja prijašnjih godina, očito je da se položaj-prisutnost žena u medijima popravlja, ali i da su mediji jedna od najvažnijih karika u percepciji žena u javnosti, pa tako i u društvu te je potrebno radit na educiranju urednika i

novinara po ovom pitanju, no pitanje je koliko bi to imalo učinka s obzirom na često posezanje za senzacionalizmom, ali i globalni, stalni fenomen, predstavljanja žena u svjetlu 'celebrityja', skandaloznih soba itd.

Ovaj medijski fenomen i u svijetu je prisutan desetljećima i teško da se na njega može značajnije utjecati, no svakako se treba raditi na bolju prisutnost i promociju žena u medijima kao uspješnih znanstvenica, biznismenki, političarki itd.